

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 49/2011

Notkun Upplýsingastýringar ehf. á heitinu Platon og léninu platon.is

I.

Erindið

Neytendastofu bárust erindi Platons ehf. með tölvubréfum dags. 30. september 2010 og 12. október 2010. Í erindunum kvartar Platon ehf. yfir notkun Upplýsingastýringar ehf. á auðkenninu Platon yfir starfsemi sína og notkun á léninu platon.is.

Í tölvubréfinu dags. 30. september kemur fram að eigendur Upplýsingastýringar stundi það ítrekað að nota nafnið Platon yfir starfsemi sína. Nú síðast hafi Upplýsingastýring birt auglýsingu í atvinnuauglýsingablaði Fréttablaðsins dags. 18. september 2010, bls. 6, þar sem eftirfarandi texti væri m.a. birtur: „Platon leitar að ráðgjafa“, „Platon óskar eftir að ráða til sín sérfræðinga á sviði viðskiptagreindar [...]“, „Platon leggur mikið upp úr að ráðgjafar sínir séu þeir allra bestu í faginu og t.a.m. hefur fyrirtækið fengið ýmis verðlaun og viðurkenningar á sínu sviði því til sönnunar [...]“, „Að þessu sinni leitar Platon á Íslandi að ráðgjöfum með þekkingu á Microsoft BI [...]“, „Platon er Gull samstarfsaðili Microsoft á sviði BI [...]“.

Nokkrar hringingar hafi borist Platon ehf. vegna auglýsingarinnar þar sem óskað væri eftir upplýsingum um starfið. Af og til berist póstur og aðrar sendingar sem stílaðar eru á Platon ehf., en eiga að vera stílaðar á Upplýsingastýringu. Þá segir í bréfinu að nokkuð reglulega þurfi að vísa sendlum á vegum DHL frá skrifstofu Platon ehf., þar sem sendlar hafi sendingar stílaðar á Platon ehf., sem við nánari skoðun eigi að fara til Upplýsingastýringar.

Í seinna tölvubréfi Platons ehf., dags. 12. október, er vísað til fyrra tölvubrúfs fyrirtækisins. Í því bréfi kemur fram, að til viðbótar kvörtunar í tölvubréfi, sé einnig kvartað yfir því að Upplýsingastýring noti veffangið www.platon.is við starfsemi sína.

II.

Málsmeðferð

1.

Erindi Platons ehf. voru send Upplýsingastýringu til umsagnar með bréfi Neytendastofu, dags. 18. október 2010. Í bréfinu kemur fram það mat stofnunarinnar að ákvæði 5. og 15. gr. a. laga nr. 57/2005 um viðskiptahætti og markaðssetningu gætu komið til álita í málinu.

Svar Upplýsingastýringar barst Neytendastofu með bréfi dags. 1. nóvember 2010. Með bréfinu fylgdi afrit auglýsingar frá fyrirtækinu dags. 16. september 2009. Fram kemur að Upplýsingastýring sé mjög sérhæft fyrirtæki sem veiti ráðgjöf á þröngu sviði upplýsingastýringar, sem felist í viðskiptagreind, vöruhúsum gagna, gagnastýringu og fleira því tengdu. Upplýsingastýring sé stofnað af danska fyrirtækinu Platon A/S og nokkrum starfsmönnum Upplýsingastýringar og sé Upplýsingastýring fulltrúi hins danska fyrirtækis hér á landi. Eitt af grundvallaratriðum í þjónustuframboði Upplýsingastýringar sé að vinna við „konsept“ aðferðarfræði og þekkingaruppbyggingu sem farið hafi fram á undanförunum 11 árum undir merkjum PLATON og að tengingin við PLATON sé Upplýsingastýringu mjög mikilvæg. Þá hafi Platon A/S lengi unnið að því að byggja upp sterkt vörumerki fyrir þekkingu á sviði upplýsingastýringar á Norðurlöndum og víðar. Upplýsingastýring hafi kappkostað við að kynna ofangreint fyrir markhópi fyrirtækisins og telji sig vera orðið þekkt fyrirtæki innan hans hér á landi.

Í bréfinu rekur Upplýsingastýring forsögu málsins. Þegar Upplýsingastýring hóf starfsemi sína á haustmánuðum 2006 hafi fyrirtækið vitað af tilvist Platons ehf. sem skráð hafi verið hjá Fyrirtækjaskrá með starfseminu *Innflutningur á efnavöru*. Á þeim tíma hafi fyrirtækið sem nú ber heitið Upplýsingastýring borið nafnið PlatonIS. Samkvæmt ráðgjöf Fyrirtækjaskrár hafi sú nafngift verið talin í lagi og að ekki væri hætt á árekstrum í ljósi upplýsinga sem þá lágu fyrir. Um það bil 8 mánuðum eftir að Upplýsingastýring hóf rekstur hafi skráningu á starfsemi Platon ehf. verið breytt og skyndilega orðið fyrirtæki sem stundi rekstrarráðgjöf. Að mati Upplýsingastýringar hafi það verið gert til að búa til forsendur fyrir árekstri á starfssviðum fyrirtækjanna og þar með skapa grundvöll fyrir beiðni um afskráningu firmaheitisins PlatonIS ehf. úr Fyrirtækjaskrá sem Platon ehf. hafi sett fram. Það sé mat Upplýsingastýringar að tekist hafi að sýna fram á að aðkoma Platon ehf. að ráðgjafarstarfsemi ætti ekki við nein rök að styðjast.

Í ákvörðun Fyrirtækjaskrár þann 21. nóvember 2007 hafi Fyrirtækjaskrá farið gegn eigin ráðgjöf og PlatonIS ehf. hafi verið gert að breyta nafni fyrirtækisins. Nafni fyrirtækisins hafi þá verið breytt í Upplýsingastýringu ehf. Þá sé Platon A/S, móðurfélag Upplýsingastýringar eigandi

vörumerkisins PLATON, hafi einkarétt á að nota það í Evrópu og sé það skráð í vörumerkjaskrá hér á landi. Hvað varði lén fyrirtækisins platon.is þá sé það einnig í eigu Platon A/S í Danmörku og Upplýsingastýring hafi notað það frá upphafi.

Upplýsingastýring vísi á bug fullyrðingum forsvarsmanns Platons ehf. sem fram komi í bréfum dags. 30. september og 12. október 2010. Upplýsingastýring hafi aldrei fengið bréf sem sent hafi verið á rangt heimilisfang. DHL sendingar sem borist hafi á þessum fjórum árum sé líklega hægt að telja á fingrum annarrar handar. Flestar séu frá móðurfélaginu í Danmörku, sendar á rétt heimilisfang og ekki sé vitað til þess að sendingar hafi farið annað en beint til Upplýsingastýringar. Upplýsingastýring leggi ekki mikinn trúnað á meint símtöl til Platons ehf. í kjölfar auglýsingar Upplýsingastýringar. Í auglýsingunni komi bæði fram nafn, símanúmer og póstfang þess sem hafa ætti samband við fyrir frekari upplýsingar. Bæði hafi borist umsóknir og símtöl en enginn minnst á að haft hafi verið samband við vitlaust fyrirtæki.

Fyrirsögn auglýsingarinnar vísi til þess að Upplýsingastýring sé ekki aðeins að leita að aðila til vinnu héraðs heldur einnig erlendis. Óskað hafi verið eftir vinnu eða þekkingu Upplýsingastýringar í verkefni erlendis í gegnum önnur PLATON fyrirtæki og hefur Upplýsingastýring aflað töluverðra tekna með þeim hætti.

Upplýsingastýring telji fullyrðingar Platon ehf. fráleitar. Þær hafi heyrst áður og hafi verið grundvöllur fyrri kvartana. Upplýsingastýring taki fram að fyrirtækið hafi aldrei orðið vart við misskilning né að fyrirtækið hafi nokkurn tíma fengið bréf, símtöl, tölvupósta, tilvísanir eða póstsendingar sem ætlaðar hafi verið Platon ehf., hvað þá að þessum fyrirtækjum hafi verið ruglað saman. Því síður sé það ætlunin að tengja Upplýsingastýringu með einhverjum hætti við það fyrirtæki eða tilraun til að blekkja. Upplýsingastýring hafi frá fyrsta degi lagt alla áherslu á heiðarleika og góða viðskiptahætti og ætli að gera það áfram.

PLATON starfi í Danmörku, Noregi, Svíþjóð, Finnlandi, Bretlandi, Bandaríkjunum og Ástralíu. Allstaðar starfi fyrirtækið undir nafni PLATON og hafi samkvæmt bestu vitund Upplýsingastýringar ekki komið upp viðlíka mál í þeim löndum þó fjöldi fyrirtækja í þeim löndum starfi undir nafninu. Til að mynda séu að minnsta kosti fjögur fyrirtæki í Danmörku sem starfa undir nafninu.

Í lok bréfsins kemur fram að kvörtunin sé ekki á rökum reist auk þess sem Upplýsingastýring telji lagaákvæði sem vísað sé til ekki eiga við. Óskar Upplýsingastýring eftir því að kvörtuninni verði vísað frá.

2.

Með bréfi Neytendastofu, dags. 20. janúar 2011, tilkynnti Neytendastofa aðilum málsins að gagnaöflun í málinu væri lokið. Með bréfinu fylgdi listi yfir gögn málsins. Neytendastofu barst í

kjölfarið tölvubréf Platons ehf., dags. 31. janúar 2011, þar sem fram kemur að félagið telji nauðsynlegt að gera athugasemdir við svarbréf Upplýsingastýringar, dags. 1. nóvember 2010.

Í bréfi Platons ehf. kemur fram að upphaf málsins sé að haustið 2006 hafi Sigurður nokkur hringt tvisvar í Platon ehf. og spurt hvort hann mætti nota firmanafnið Platon. Hann væri, auk annarra að setja á stofn félag sem myndi sinna ráðgjöf á sviði upplýsingatækni. Þeirri bón Sigurðar hafi verið hafnað. Framhald málsins hafi verið á þá leið að viðkomandi hafi fengið skráð nafnið PlatonIS en hafi síðar verið gert að breyta því, samkvæmt ákvörðun Fyrirtækjaskrár sem staðfest hafi verið af Fjármálaráðuneytinu.

Platon ehf. hafi verið skráð firma síðan 1997 og hefur helsta starfsemi þess verið ráðgjafarþjónusta við fyrirtæki allt frá þeim tíma. Í samþykktum Platons ehf. kemur fram að ráðgjafarþjónusta sé m.a. starfsemi fyrirtækisins og sé hún í raun megin starfsemi fyrirtækisins. Það sé rangt hjá Upplýsingastýringu að ekki hafi tekist að sýna fyrirtækjaskrá fram á að Platon ehf. stundi ráðgjafarstarfsemi. Starfsmönnum Fyrirtækjaskrár hafi verið sýnd þau gögn sem óskað hafi verið eftir í þeim tilgangi.

Platon ehf. geti ekki að því gert þótt bréf sem stíluð eru á nafnið Platon og send á heimilisfang Platon ehf., berist ekki síðar fyrirtæki sem heitir Upplýsingastýring ehf. Þau tilfelli séu fleiri en teljandi á fingrum annarrar handar þegar DHL hafi annaðhvort sent tilkynningu um hraðsendingu eða hringt vegna sendingar sem þegar betur hafi verið að gáð hafi átt að fara til Upplýsingastýringar.

Þá er tekið fram í bréfinu að undirskrift tölvubrúfs Upplýsingastýringar beri þess ótvírætt vitni að nafnið sé notað sem hluti af fyrirtækjanafni félagsins. Í lok bréfsins er ítrekuð sú ósk Platons ehf. að þurfa ekki að búa við að annar aðili misnoti firmanafnið.

3.

Bréf Platons ehf., dags. 31. janúar 2011, var sent Upplýsingastýringu til umsagnar með bréfi Neytendastofu, dags. 4. febrúar 2011. Svar Upplýsingastýringar barst með tölvubréfi, dags. 14. febrúar 2011. Í bréfinu koma í meginráttum fram sömu efnislegu athugasemdir og í fyrra bréfi Upplýsingastýringar dags. 1. nóvember 2010. Í bréfinu segir að Upplýsingastýringu þyki rétt að svara umræddu bréfi þar sem komi fram að Platon ehf. telji Upplýsingastýringu fara með ósannindi.

Í bréfinu kemur fram að upplýsingar í bréfi Platons ehf. varðandi upphaf málsins séu ekki réttar. Upphafi málsins hafi verið þegar Njáll Hákon Guðmundsson sem nú er framkvæmdastjóri Upplýsingastýringar, hringdi í Jón Þorsteinsson og spurt hvort hann væri forsvarsmaður Platons ehf. Hann hafi játað því en að fyrirtækið væri ekki í rekstri og hafi ekki verið það lengi. Hins

vegar sé rétt að viðskiptafélagi undirritaðs hafi hringt í Jón Þorsteinsson vegna málsins en það hafi verið síðar. Upplýsingastýringu sé ekki kunnugt um að Platon ehf. hafi stundað rekstrarráðgjöf frá árinu 1997.

Það sé mat Upplýsingastýringar að ekki hafi tekist að sýna fyrirtækjaskrá fram á að fyrirtækið stundi ráðgjafarstarfsemi. Því til stuðnings vísi Upplýsingastýring til málgreinar í bréfi lögfræðings Upplýsingastýringar til Fyrirtækjaskrár. Þar komi fram að því hafi alfarið verið mótmælt að þau gögn sem Platon ehf. lagði fram í máli Fyrirtækjaskrár sýni með nokkrum hætti að félagið hafi notað Platon í tengslum við ráðgjafarstarfsemi á sviði upplýsingatækni.

Þá vísar Upplýsingastýring því á bug að fyrirtækið misnoti firmanafnið Platon. Staðfest hafi verið af Einkaleyfastofu að Platon A/S, móðurfyrirtæki Upplýsingastýringar hafi einkarétt til að nota vörumerkið. Í því samhengi setji Upplýsingastýring nafnið í undirskrift sína þar sem fyrirtækið telji að myndaskrár í undirskrift tölvupósta séu ekki æskilegar.

III.

Niðurstaða

1.

Í máli þessu kvartar Platon ehf. yfir notkun Upplýsingastýringar ehf. á firmanafninu Platon til að auðkenna starfsemi sína, til að mynda í auglýsingum á vegum félagsins og yfir notkun þess á léninu www.platon.is. Fyrirtækjunum hafi verið ruglað saman, meðal annars í póstsendingum til Platons ehf. Platon ehf. var skráð í Fyrirtækjaskrá árið 1997 og hefur frá þeim tíma notað firmanafnið til auðkennis á starfsemi fyrirtækisins. Atvinnugreinaflokkun í Fyrirtækjaskrá er viðskiptaráðgjöf og önnur rekstrarráðgjöf sem og framleiðsla kvikmynda, myndbanda og sjónvarpsefnis.

Upplýsingastýring ehf. bendir á að félagið sé stofnað af danska fyrirtækinu Platon A/S og nokkrum starfsmönnum Upplýsingastýringar hér á landi. Félagið hafi vitað af tilvist félags kvartanda þegar það hóf starfsemi. Engar póstsendingar hafi borist Upplýsingastýringu sem ætlaðar séu Platon ehf. Þá hafi kvartandi ekki sýnt fram á að hann stundi rekstrarráðgjöf. Atvinnugreinaflokkun Upplýsingastýringar í Fyrirtækjaskrá er ráðgjafarstarfsemi á sviði upplýsingatækni.

Með ákvörðun Fyrirtækjaskrár ríkisskattstjóra, dags. 21. nóvember 2007 var tekin til greina krafa kvartanda í máli þessu um að afskráð yrði firmaheitið PlatonIS ehf. vegna ruglingshættu og betri réttar Platons ehf. Ákvörðunin var kærð til Fjármálaráðuneytisins, þann 19. desember 2007, sem staðfesti ákvörðun Fyrirtækjaskrár með úrskurði, dags. 10. apríl 2008. Í kjölfarið var nafni félagsins breytt úr PlatonIS ehf. í Upplýsingastýringu ehf.

Þann 24. apríl 2007, lagði Platon ehf. inn umsókn hjá Einkaleyfastofu um skráningu orðmerkisins PLATON. Merkið var skráð fyrir þjónustu í flokkum 35 og 42 og birt í ELS tíðindum hinn 15. júní 2007, sbr. skráningu nr. 718/2007. Hið danska félag Platon A/S andmælti skráningunni í andmælamáli nr. 2/2008 vegna ruglingshættu og forgangsréttar alþjóðlegrar skráningar hins danska félags á orðvörumerkinu með umsóknardag 27. október 2006. Krafa hins danska félags um ógildingu skráningar nr. 718/2007 var tekin til greina með ákvörðun Einkaleyfastofu í andmælamálinu, dags. 22. janúar 2008 og skráningin felld úr gildi. Orðvörumerki Platons A/S er nú skráð í vörumerkjaskrá með skráningarnúmerið MP-923597. Samkvæmt lénaskrá ISNIC á Íslandi er Upplýsingastýring skráður eigandi lénsins www.platon.is.

Í erindi sínu vísar kvartandi ekki til lagaákvæða en að mati Neytendastofu koma 5. gr. og 15. gr. a. laga um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu nr. 57/2005 til álita í málinu.

Í 5. gr. laganna kemur fram að óréttmætir viðskiptahættir séu bannaðir. Bannið gildi áður en, á meðan og eftir að viðskipti með vöru fara fram eða þjónusta er veitt. Hvað teljist til óréttmætra viðskiptahátta er nánar tilgreint í III. – V. kafla laganna.

Ákvæði 15. gr. a. er svohljóðandi:

„Óheimilt er að nota í atvinnustarfsemi firmanafn, verslunarmerki eða því um líkt, sem sá hefur ekki rétt til er notar, eða reka atvinnu undir nafni sem gefur villandi upplýsingar um eignarrétt eða ábyrgð atvinnurekanda. Enn fremur er sérhverjum bannað að nota auðkenni, sem hann á tilkall til, á þann hátt að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru einkenni sem annað fyrirtæki notar með fullum rétti.“

Í ákvæðinu felst almenn vernd auðkenna sem kemur til fyllingar á vörumerkjavernd eins og glöggst sést af lögskýringargögnum þegar reglan var fyrst lögfest, svo sem greinargerð með frumvarpi til samkeppnislaga nr. 8/1993. Efnislega er 15. gr. a. samhljóða ákvæði eldri samkeppnislaga um almenna vernd auðkenna. Fyrri málsliður 15. gr. a. hefur að geyma almennt bann við því að nota auðkenni, t.d. firmanafn og vörumerki, sem annar á. Rétturinn til þessara auðkenna getur hvílt á sérlöggjöf svo sem lögum um vörumerki, lögum um verslunarskrár, firmu og prókúruumboð og því um líkt. Samkvæmt greinargerðinni skiptir ákvæðið máli um viðbótarvernd við þá vernd sem framangreind sérlög veita auðkennum. Þá segir í greinargerðinni að í 2. másl. greinarinnar sé rétturinn til að nota eigin auðkenni takmarkaður á þann veg að óheimilt sé að nota auðkenni þannig að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru auðkenni sem annað fyrirtæki noti með fullum rétti. Taki þetta ákvæði til sömu auðkenna og almenna reglan í 1. másl. Þessi málsliður á við í þeim tilvikum sem báðir málsaðilar eiga rétt til auðkenna sinna og þarf þá að líta til þess hvort notkun þess sem seinna byrjaði notkun valdi ruglingshættu milli aðila.

Firmaheiti kvartanda var skráð í fyrirtækjaskrá þann 29. janúar árið 1997 og hefur frá þeim tíma notað það til auðkennis á fyrirtækinu. Óumdeilt er í máli þessu að Upplýsingastýring notar heitið

Platon til þess að auðkenna starfsemi sína, bæði með skráningu léns og efnis á vefsíðu og í auglýsingum. Samkvæmt 38. gr. vörumerkjalaga getur eigandi að skráðu vörumerki veitt öðrum leyfi til að nota merkið í atvinnuskyni með nýtleifyfi. Virðist mega ganga út frá því að Upplýsingastýring noti vörumerkið með leyfi hins danska félags Platon A/S, sbr. alþjóðlega skráningu vörumerkisins með forgangsréttardegi 27. október 2006. Bæði fyrirtækin hafa því rétt til notkunar ofangreindra auðkenna í skilningi 15. gr. a. laga nr. 57/2005. Að mati Neytendastofu á því 2. málsliður 15. gr. a. við í máli þessu. Skal því litið til þess hvort ruglingshætta í skilningi 15. gr. a. sé fyrir hendi.

2.

Með skráningu firmanafns öðlast eigandi þess að jafnaði einkarétt til nafnsins og er öðrum óheimilt að nota firmanafnið eða annað nafn sem líkist því svo mikið að um ruglingshættu geti verið að ræða. Firmanöfn verða að geta aðgreint fyrirtækið frá keppinautum á markaðnum. Þegar firmanöfn eru orð almenns eðlis en gefa ekki hugmynd um sérstakan atvinnurekstur eða vísa til þeirrar vöru eða þjónustu sem í boði er getur skráning veitt einkarétt til firmanafnsins.

Heitið Platon er nafn grískrs heimspekings á fjórðu öld fyrir krist. Heitið finnst ekki í íslenski orðabók Menningarsjóðs. Orðið vísar hvorki til vöru eða þjónustu sem í boði er, né vekur hugmynd um sérstakan atvinnurekstur. Telja verður að heitið Platon hafi nægilegt sérkenni til að veita eiganda þess einkarétt til notkunar og að kvartandi hafi við skráningu firmanafnsins öðlast einkarétt til notkunar þess í atvinnurekstri sínum. Að mati Neytendastofu er fullkomin sjónlíking sem og fullkomin hljóðlíking með auðkenni Platons ehf. og þess auðkennisins og léns sem Upplýsingastýring notar. Auðkennin eru því eins.

Ákvæði 15. gr. a. laga nr. 57/2005 er einkum ætlað að vernda auðkenni gegn því að keppinautur noti annað auðkenni sem líkist því mikið. Við mat á ruglingshættu er því einnig litið til þess hvort fyrirtækin séu í samkeppni og hvort þau séu á sama markaðssvæði. Af gögnum málsins verður ráðið að tilgangur félags kvartanda sé ráðgjafarstarfsemi. Samkvæmt Fyrirtækjaskrá er atvinnugreinaflokkun Platon ehf. viðskiptaráðgjöf og önnur rekstrarráðgjöf sem og framleiðsla kvikmynda, myndbanda og sjónvarpsefnis. Tilgangur Upplýsingastýringar er ráðgjafarstarfsemi á sviði upplýsingatækni eins og gögn málsins og atvinnugreinaflokkun Fyrirtækjaskrár gefa til kynna. Fyrirtækin starfa á sama markaði, hafa svipaðan tilgang og veita bæði ráðgjafarþjónustu til fyrirtækja þó eðli þjónustunnar sé að einhverju leyti mismunandi. Þau heiti sem aðilar máls þessa auðkenna starfsemi sína með eru eins og eru að mati Neytendastofu til þess fallin að valda ruglingi milli aðila.

Firmanafnið Platon ehf. var skráð þann 29. janúar 1997 og hefur það verið notað síðan til auðkenningar á fyrirtæki kvartanda. Vörumerki Platons A/S var skráð þann 27. október 2006. Firmanafn kvartanda nýtur því betri réttar þar sem það var fyrr skráð en vörumerki hins danska félags.

Að öllu ofangreindu virtu er það mat Neytendastofu að notkun Upplýsingastýringar á heitinu Platon til auðkenningar á fyrirtæki sínu og lénsins platon.is, sé brot á 5. gr. og 2. málslíð 15. gr. a. laga um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu nr. 57/2005.

IV.

Ákvörðunarorð:

„Upplýsingastýring ehf., Suðurlandsbraut 22, Reykjavík, hefur með notkun heitisins Platon til auðkenningar á fyrirtæki sínu og notkun lénsins platon.is brotið gegn ákvæðum 5. og 15. gr. a. laga um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu nr. 57/2005.

Með vísan til 2. mgr. 21. gr. b. sömu laga bannar Neytendastofa Upplýsingastýringu ehf. notkun heitisins Platon til auðkenningar á fyrirtæki sínu, og notkun lénsins platon.is. Bannið tekur gildi fjórum vikum frá birtingu ákvörðunarinnar. Verði ekki farið að banninu mun viðurlögum laga um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu nr. 57/2005 verða beitt.“

Neytendastofa, 22. ágúst 2011

Tryggvi Axelsson
forstjóri

Þórunn Anna Árnadóttir